

Bruxelles, 18.12.2015
COM(2015) 905 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI PARLAMENTUL EUROPEAN

**Cel de al șaselea raport privind progresele înregistrate de Ucraina cu privire la punerea
în aplicare a planului de acțiune privind liberalizarea vizelor**

{SWD(2015) 705 final}

I. INTRODUCERE

Dialogul UE-Ucraina privind liberalizarea vizelor a fost lansat în octombrie 2008. În noiembrie 2010, Comisia Europeană a prezentat guvernului ucrainean un plan de acțiune privind liberalizarea vizelor (PALV). PALV stabilește o serie de criterii de referință precise structurate în patru așa-numite secțiuni¹ de aspecte relevante din punct de vedere tehnic, în vederea adoptării unui cadru legislativ, politic și instituțional (etapa 1) și a punerii în aplicare a acestuia în mod eficace și durabil (etapa 2). Pentru ca cetățenii ucraineni care dețin pașapoarte biometrice să poată intra în spațiul Schengen pentru șederi de scurtă durată fără a avea nevoie de viză, Ucraina trebuie să respecte criteriile de referință².

În septembrie 2011, Comisia a adoptat primul său raport privind progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a PALV de către Ucraina³ și a formulat o serie de recomandări pentru finalizarea primei etape a planului (legislație și planificare). Comisia a publicat cel de al doilea raport al său la 9 februarie 2012, iar al treilea, la 15 noiembrie 2013. **După cel de al patrulea raport al Comisiei (27 mai 2014)⁴ și aprobarea acestuia de către Consiliu (23 iunie 2014),** Ucraina a intrat, în mod oficial, în cea de a doua etapă a planului de acțiune, în cadrul căreia s-a realizat o evaluare în ceea ce privește punerea în aplicare durabilă a cadrului legislativ și de politică.

Comisia a adoptat cel de al cincilea raport privind progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare de către Ucraina a PALV la 8 mai 2015⁵. În raport se afirma că progresele realizate de către autoritățile ucrainene în ceea ce privește punerea în aplicare a celei de a doua etape a PALV sunt remarcabile. În conformitate cu metodologia descrisă în PALV, Comisia a organizat evaluări la fața locului la care au participat experți din statele membre ale UE. Raportul a fost însoțit de o evaluare a posibilelor efecte ale viitoarei liberalizări a regimului de vize pentru cetățenii ucraineni care călătoresc în UE asupra migrației și a securității.

Cel de **al șaselea raport** este al doilea raport privind progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare de către Ucraina a celei de a doua etape a PALV. Documentul analizează eficiența și sustenabilitatea acțiunilor întreprinse de autoritățile ucrainene pentru punerea în aplicare a criteriilor de referință aferente celei de a doua etape, în conformitate cu recomandările formulate în cel de al cincilea raport al Comisiei. Prezentul raport nu prezintă detalii privind criteriile de referință care în ultimul raport de monitorizare au fost considerate ca fiind deja realizate, deoarece în urma monitorizării s-a demonstrat că acestea sunt îndeplinite în continuare. Aceste obiective de referință sunt: cooperarea judiciară în materie penală și condițiile și procedurile de eliberare a documentelor de călătorie și de identitate.

¹ Acestea sunt: (i) securitatea documentelor, inclusiv datele biometrice; (ii) gestionarea integrată a frontierelor, gestionarea migrației și azilul; (iii) ordinea și siguranța publică; (iv) relațiile externe și drepturile fundamentale.

² Persoanele exonerate de obligația de a deține viză care dețin un pașaport biometric ar putea tranzita sau locui pe teritoriul statelor membre ale UE (cu excepția Regatului Unit și a Irlandei) și al statelor asociate la Acordul Schengen pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în cursul unei perioade de 180 de zile, fără a solicita o viză.

³ COM(2013) 809 final.

⁴ COM(2014) 336 final.

⁵ COM(2015) 200 final.

Informațiile factuale și evaluarea se bazează pe constatările **misiunilor UE de evaluare** care au avut loc în Ucraina în perioada 31 august 2015 - 2 octombrie 2015, în toate cele patru secțiuni ale PALV, la care au participat experți din partea statelor membre ale UE, reprezentanți ai Comisiei și ai SEAE, precum și delegația UE în Ucraina. Informații suplimentare au fost obținute prin **întâlniri și comunicări ulterioare între Comisie, SEAE și autoritățile ucrainene, precum și** din rapoartele privind progresele înregistrate prezentate de Ucraina la 17 august și la 22 noiembrie 2015.

Raportul este **însoțit de un document de lucru al serviciilor Comisiei**⁶, care prezintă în detaliu evoluția situației descrisă în raport. În anexa la documentul de lucru al serviciilor Comisiei, astfel cum prevede PALV, Comisia furnizează o analiză actualizată și informații bazate pe statistici privind posibilele efecte ale viitoarei liberalizări a vizelor pentru cetățenii ucraineni care călătoresc în UE asupra migrației și a securității, pe baza informațiilor primite de la agențiile relevante ale UE și de la părțile interesate. **Evaluarea impactului** subliniază principalele tendințe posibile în materie de migrație și de securitate. Aceasta arată că UE rămâne o destinație atractivă pentru migranții din Ucraina și că există potențiale provocări legate de migrație și de securitate care trebuie monitorizate.

2. EVALUAREA MĂSURILOR DIN CADRUL CRITERIILOR DE REFERINȚĂ ALE PLANULUI DE ACȚIUNE PRIVIND LIBERALIZAREA VIZELOR CARE MAI TREBUIE ÎNDEPLINITE

2.1. Secțiunea 1: Securitatea documentelor, inclusiv datele biometrice

S-a realizat un progres semnificativ odată cu introducerea, începând cu 12 ianuarie 2015, a pașapoartelor biometrice care respectă cerințele Organizației Aviației Civile Internaționale. Pentru controalele privind cetățenii ucraineni care părăsesc teritoriul, **unitățile de control din linia a doua** de la aeroportul Kiev Boryspil pot avea acces la amprentele digitale stocate în pașapoartele ucrainene și pot astfel compara amprentele deținătorului cu cele stocate pe cip.

La 19 august 2015 s-au adoptat modificări ale regulamentului de procedură pentru a aborda eventualele **efecte secundare ale schimbărilor de nume** asupra eliberării de documente de călătorie și de identitate. În cazul unei schimbări de nume, atât pașapoartele naționale, cât și pașapoartele pentru călătorii în străinătate se anulează.

Consultările tehnice cu privire la **interconectarea automată** a Registrului demografic național unificat cu Registrul de stare civilă sunt în curs de desfășurare. Această conectare urma să fie funcțională începând din 1 ianuarie 2016.

În luna mai, Ucraina a început să elibereze pașapoarte diplomatice și pașapoarte de serviciu, precum și pașapoarte biometrice la consulate. 98 de oficii consulare au fost dotate cu echipamentul necesar. Noile cărți de identitate biometrice sunt testate și sunt eliberate începând cu 1 ianuarie 2016.

⁶ SWD(2015) 705 final.

Criteriul de referință privind securitatea documentelor se consideră îndeplinit.

2.2. Secțiunea 2: Gestionarea integrată a frontierelor, gestionarea migrației și azilul

2.2.1. Gestionarea integrată a frontierelor

Punerea în aplicare a unui sistem integrat de gestionare a frontierelor în Ucraina a înregistrat progrese. În ciuda situației complexe din partea de est a țării, Serviciul de pază a frontierei de stat devine treptat o agenție modernă de aplicare a legii, care se aliniază la bunele practici existente la nivelul UE.

Autoritățile ucrainene au asigurat **accesul la bazele de date ale Interpol** la punctele de trecere a frontierei. În luna noiembrie, 39 de puncte de trecere a frontierei au fost conectate la bazele de date ale Interpol. Restul de 118 de puncte de trecere a frontierei vor fi conectate în 2016. Ucraina a făcut progrese suplimentare în privința **cooperării** cu țările învecinate **în materie de control la frontieră** și de supraveghere a frontierelor, care se desfășura deja în condiții destul de bune. În ceea ce privește viitoarea Strategie de gestionare integrată a frontierelor, Serviciul de pază a frontierei de stat (SBGS) a elaborat un concept nou pentru perioada 2016-2020. Ca urmare a unui dialog deschis cu alte agenții de frontieră și actori relevanți, SBGS urmează să emită un document cuprinzător urmând cele mai bune exemple UE, care va aborda aspecte esențiale ale cooperării și coordonării la nivel de departamente și agenții, precum și la nivel internațional.

Începând cu 6 noiembrie 2015, SBGS analizează propunerile transmise de ministerele și agențiile de resort cu privire la proiectul de concept și la planul de acțiune pentru punerea în aplicare a acestuia. Conform proiectului, acest concept urma să intre în vigoare la 1 ianuarie 2016.

Criteriul de referință privind gestionarea integrată a frontierelor se consideră îndeplinit.

2.2.2. Gestionarea migrației

Legea privind migrația externă a forței de muncă a fost adoptată în a doua lectură la 5 noiembrie 2015 și a fost semnată de președinte la 21 noiembrie. Acesta este un mare pas înainte, întrucât legea va reglementa chestiunile legate de reintegrare la nivel legislativ.

Capacitatea Serviciului de stat pentru migrație (SSM) de a aborda **detectarea internă** a crescut. La 27 mai 2015, guvernul ucrainean a adoptat o rezoluție care prevede că, de la 1 ianuarie 2016, personalul Serviciului de stat pentru migrație se va mări cu 500 de noi membri, incluzând ofițeri care vor avea atribuția de a combate migrația nereglementară și de a detecta migrația internă. În prezent, se desfășoară **cursuri de formare lingvistică**. SSM explorează noi modalități de a colabora cu partenerii internaționali pentru îmbunătățirea cunoștințelor de limbi străine ale personalului său. **Profilul migrației** pentru 2014 a fost actualizat și a fost publicat la 5 mai 2015.

Criteriul de referință privind gestionarea migrației se consideră îndeplinit.

2.2.3. Azilul

S-au realizat progrese substanțiale în punerea în aplicare a recomandărilor celui de al cincilea raport.

A fost instalat **subsistemul „refugiați” în baza de date privind străinii**. Informațiile referitoare la țara de origine sunt disponibile pentru responsabilii de dosare pe site-ul Serviciului de stat pentru migrație. O sută de centre de **asistență juridică** finanțate din fonduri publice regionale și locale și-au început activitatea la 1 iulie 2015, asigurând asistență juridică secundară persoanelor care solicită protecție internațională.

La centrele de cazare temporară, persoanele care solicită protecție internațională, precum și cele care au dreptul la protecție internațională primesc **produse alimentare** care corespund unui anumit quantum din aportul nutritiv zilnic necesar unei persoane, indiferent de costuri.

Personalul care lucrează în centrele de primire, responsabilii de dosare și judecătorii au urmat **cursuri de formare profesională**. Ucraina are în prezent o capacitate de primire de 100 de locuri la Odessa și 130 de locuri în regiunea Transcarpatia. Deschiderea unui nou **centru de cazare** la Iahotin, în regiunea Kiev, cu 353 de locuri suplimentare, care urma să aibă loc în acest an, a fost amânată până în 2017. Renovarea a 100 de locuri suplimentare în centrul temporar de cazare din Odessa depinde de deblocarea fondurilor alocate în acest scop.

Un motiv de îngrijorare continuă este faptul că **practica actuală de reținere a anumitor categorii de solicitanți de azil** nu se bazează pe motivele de reținere prevăzute de lege. La 10 noiembrie 2015, Parlamentul a adoptat în primă lectură un proiect de lege cu privire la modificarea Legii privind străinii, care prevede introducerea unor hotărâri judecătorești privind reținerea persoanelor care fac obiectul procedurilor de returnare. Garanții similare și motive specifice de reținere ar putea fi prevăzute pentru reținerea solicitanților de protecție internațională care locuiesc legal în Ucraina.

Criteriul de referință privind azilul se consideră îndeplinit.

2.3. Secțiunea 3: Ordinea și siguranța publică

2.3.1. Prevenirea și combaterea criminalității organizate, a terorismului și a corupției

2.3.1.1. *Prevenirea și combaterea criminalității organizate*

La 26 mai 2015, președintele Ucrainei a aprobat Strategia de securitate națională, care vizează definirea **viziunii de ansamblu și a orientării globale a procesului de reformă**. Strategia reprezintă un important pas înainte.

Procesul de reformă complex al Ministerului Afacerilor Interne și al agențiilor responsabile de prevenirea criminalității organizate este în curs. Autoritățile au obiectivul de a stabili în mod clar competențele agențiilor de aplicare a legii, inclusiv un lanț clar al responsabilităților pentru cercetarea și urmărirea penală. Elementele-cheie ale reformei, cum ar fi stabilirea clară a jurisdicției și prevenirea suprapunerii de funcții în lupta împotriva criminalității organizate, ar trebui monitorizate în continuare.

Autoritățile ucrainene depun eforturi pentru a **reduce competențele de investigare în faza de urmărire penală** deținute de Serviciul de securitate pentru informații și contrainformații. La 21 noiembrie 2015, președintele a semnat legea care are ca scop optimizarea competențelor de aplicare a legii în faza de urmărire penală. Competența de **investigare în faza de urmărire penală** în cazurile de introducere ilegală de migranți a fost transferată de la Serviciul de securitate către Ministerul de Interne. S-a avut în vedere **specializarea judecătorilor și a procurorilor** în cazurile de criminalitate organizată.

Pentru a asigura o **protecție eficace a martorilor**, autoritățile ucrainene vor lua în considerare alocarea de resurse pentru următoarea perioadă bugetară. Autoritățile au în vedere o nouă procedură de cooperare în domeniul protecției martorilor și de aplicare unitară a ordinelor de protecție a martorilor.

Criteriul de referință privind prevenirea și combaterea criminalității organizate se consideră îndeplinit.

2.3.1.2. Traficul de persoane

Ucraina a luat o serie de măsuri importante pentru a dezvolta o politică și acțiuni de combatere a traficului de persoane, prin adoptarea unui nou *Program național de combatere a traficului de persoane*, care urmează să intre în vigoare la 1 ianuarie 2016.

Ministerul Politicilor Sociale desfășoară consultări cu alte autorități și organizații internaționale; cu toate acestea, **evaluarea motivelor pentru scăderea** numărului de victime identificate și o mai bună **monitorizare a tendințelor emergente** nu s-a încheiat încă.

Numărul victimelor identificate continuă să fie foarte scăzut. Începând cu data de 19 noiembrie, autoritățile ucrainene au acordat statutul de victimă a traficului de persoane (VTP) unui număr de 140 de cetățeni: 60 de femei, 59 de bărbați și 21 de minori.

Autoritățile ucrainene au introdus o procedură oficială de identificare a victimelor, însă identificarea se bazează pe solicitarea victimelor înseși. A fost înființat, de asemenea, un mecanism național de facilitare a cooperării între organismele relevante implicate în combaterea traficului de persoane (TDP). Actualul sistem de combatere a traficului de persoane se axează pe faptul că Ucraina este considerată țară de origine și doar un număr redus de victime străine ale traficului de persoane au fost identificate oficial. Trebuie să se acorde mai multă atenție traficului intern, în special în ceea ce privește persoanele strămutate în interiorul țării.

Începând cu 2016 trebuie pus în aplicare și evaluat **sistemul de monitorizare a planului de acțiune existent**. Sistemul ar trebui să prevadă un rol clar al organizațiilor neguvernamentale, precum și fonduri suficiente pentru participarea efectivă a acestora. Ucraina ar avea de câștigat de pe urma introducerii unui sistem național unitar de monitorizare statistică, întrucât s-ar ameliora procesul de identificare a victimelor.

Autoritățile ucrainene au luat în considerare finanțarea prin intermediul **mecanismului național de sesizare** pentru ONG-uri. A crescut nivelul **cursurilor de formare** pentru funcționari privind rolul și responsabilitățile lor în ceea ce privește procesul de identificare a victimelor.

Criteriul de referință privind traficul de persoane se consideră îndeplinit.

2.3.1.3. Prevenirea și combaterea corupției

Progresele constatate în cel de al cincilea raport privind politicile de combatere a corupției, în special progresele legislative și instituționale, au continuat. Adoptarea de către Parlament, la 8 octombrie 2015, a pachetelor legislative referitoare la aspecte legate de recomandările din raport reprezintă un important pas înainte. Societatea civilă a continuat să joace un rol esențial în evoluția agendei anticorupție.

S-a înființat **Biroul național anticorupție (BNAC)**; directorul acestuia a fost numit la 16 aprilie 2015 în urma unui proces de selecție deschis și competitiv și au fost recrutați și pregătiți aproximativ 100 de anchetatori. Prin urmare, înființarea BNAC se desfășoară în condiții normale. Cu toate acestea, BNAC nu poate fi pe deplin operațional fără un parchet specializat în combaterea corupției.

Deși crearea acestui **nou parchet specializat în combaterea corupției** a început, autoritățile trebuie totuși să se asigure că independența și integritatea acestuia sunt recunoscute cu certitudine. Deficiențele apărute în procedura de selectare a conducerii parchetului anticorupție, cum ar fi lipsa unor criterii obiective în materie de antecedente pentru numirea membrilor comitetului de selecție și a candidaților, au subliniat necesitatea îmbunătățirii cadrului juridic și instituțional relevant pentru a se asigura pe deplin independența și integritatea biroului. În acest scop, procedurile de selecție, numire și revocare a conducerii și a personalului BNAC trebuie să respecte garanții mai stricte de independență și integritate. Funcționarea parchetului specializat în combaterea corupției ar trebui să devină o prioritate; acesta este un element indispensabil al unui cadru instituțional eficient și independent pentru combaterea corupției la nivel înalt. La 30 noiembrie, procurorul general l-a numit pe șeful parchetului specializat în combaterea corupției.

S-au înregistrat progrese în ceea ce privește înființarea **Agenției naționale pentru prevenirea corupției (ANPC)**, în special după alegerea noului consiliu de administrație al agenției, care a avut loc la 28 august 2015. Se preconizează că guvernul va aproba acest consiliu alcătuit din cinci membri în decembrie 2015. Legea privind prevenirea corupției, adoptată în octombrie 2014, a intrat în vigoare la 26 aprilie 2015. Acesta prevede mecanisme de verificare a declarațiilor de avere. Aceste sarcini vor fi îndeplinite de ANPC. ANPC va administra, de asemenea, portalul web al declarațiilor de avere, care în prezent este în curs de elaborare. Legea privind finanțarea partidelor politice a fost adoptată la 8 octombrie 2015. Un proiect de lege privind biroul național de recuperare a creanțelor (BNRC) și biroul de gestionare a creanțelor (BGC) a fost adoptat în primă lectură în Parlament la 8 octombrie 2015. La 10 noiembrie, Parlamentul a adoptat în a doua lectură un set de măsuri legislative menite să îmbunătățească procedurile de recuperare a activelor. Mai precis, este vorba despre proiectele de lege privind: BNRC și BGC, sechestrarea bunurilor și confiscarea

în cazul implicării unei părți terțe. În forma propusă de guvern, proiectele de lege prevedeau instituirea unui birou de recuperare a creanțelor care să dețină și funcții de gestionare a activelor înghețate și confiscate și includeau dispoziții privind procesul de înghețare și confiscare. O serie de amendamente la textul Parlamentului au limitat competențele agenției cu privire la gestionarea activă a bunurilor sechestrate, precum și dispozițiile referitoare la sechestrare și confiscare.

Progresele înregistrate cu privire la aspectele legislative și instituționale pot produce rezultate semnificative doar dacă sunt puse în aplicare complet.

Liderii ucraineni s-au angajat:

- să se asigure că Biroul național anticorupție și parchetul specializat în combaterea corupției sunt pe deplin operaționale în primul trimestru al anului 2016;
- să asigure, până la sfârșitul primului trimestru al anului 2016, independența și integritatea parchetului specializat în combaterea corupției, inclusiv prin modificări aduse garanțiilor corespunzătoare pentru selecția și revocarea din funcție a conducerii biroului, prevăzute de legea privind parchetul;
- să se asigure că Agenția națională pentru prevenirea corupției este pe deplin operațională în primul trimestru al anului 2016 și că verificarea activelor și a potențialelor conflicte de interese ale funcționarilor publici din domeniile și pozițiile cele mai vulnerabile la corupție va începe imediat după aceasta;
- să amelioreze capacitatea instituțională privind recuperarea și gestionarea activelor și, în primul trimestru al anului 2016, să adopte legislația privind procedurile referitoare la punerea sub sechestrul a bunurilor și la confiscarea specială în vederea eficientizării depline a Biroului de recuperare a creanțelor;
- să se asigure că, începând din 2016, în bugetul de stat există resursele financiare necesare pentru buna funcționare a cadrului instituțional de combatere a corupției, inclusiv a Biroului național de combatere a corupției.

Pe baza acestor angajamente, **criteriul de referință privind combaterea corupției se consideră îndeplinit.**

2.3.1.4. Spălarea de bani și finanțarea terorismului

Banca Națională a Ucrainei (BNU) a luat măsuri împotriva băncilor care nu dezvăluie **beneficiarii reali finali** și nu asigură eficacitatea procesului de identificare a clienților. Începând din 5 octombrie 2015, 132 din cele 135 de bănci comerciale au dezvăluit identitatea beneficiarilor reali în conformitate cu noile reglementări. La Banca Națională a Ucrainei a fost creată o unitate specială care să monitorizeze beneficiarii reali. BNU a planificat ca, până la sfârșitul lunii decembrie 2015, să finalizeze crearea unor instrumente *ex situ* și *in situ* de

supraveghere privind combaterea spălării de bani, care să se concentreze asupra riscurilor referitoare la persoanele expuse politic pe plan intern.

La 2 septembrie 2015, la Departamentul de supraveghere a procedurilor penale de pe lângă parchetul general, s-a înființat o **unitate specializată** care se ocupă de coordonarea anchetelor privind spălarea de bani și finanțarea terorismului. Unitatea este însărcinată cu coordonarea anchetelor în cazurile de spălare de bani și de finanțare a terorismului. Buna funcționare a acestei unități ar trebui să fie monitorizată în continuare.

Toate serviciile online care nu dispun de un sistem de **identificare a clienților** sau care nu controlează originea banilor trebuie considerate un risc. Banca Națională a Ucrainei face eforturi pentru a reglementa sistemele de plată care nu sunt oferite de către bănci. De altfel, BNU cooperează cu autoritățile de aplicare a legii pentru a asigura respectarea legislației de către sistemele de plată care nu țin de BNU. Este, de asemenea, important să se sublinieze faptul că parchetul a formulat acuzații și a început urmărirea penală împotriva agenților care oferă servicii de tip *webmoney* suspectați de spălare de bani.

Criteriul de referință privind spălarea de bani se consideră îndeplinit.

2.3.1.5. Droguri

Strategia națională de combatere a drogurilor și planul de acțiune conexe continuă să fie puse în aplicare în cadrul celui de al doilea plan de acțiune pentru perioada 2015-2020.

Autoritățile iau în considerare consolidarea dispozițiilor privind drogurile printr-un **singur instrument juridic**. Acest lucru va contribui la armonizarea legislației ucrainene de combatere a drogurilor. Ministerul Sănătății asigură cooperarea cu alte instituții implicate în politicile de combatere a drogurilor care participă la punerea în aplicare a politicii de stat privind controalele antidrog regulate. În cadrul planului de acțiune pentru 2015 privind strategia de punere în aplicare a politicii de combatere a drogurilor în 2020, Ministerul Afacerilor Interne este implicat în punerea în aplicare a măsurilor planificate, împreună cu Serviciul de securitate, Serviciul de pază a frontierei de stat, Serviciul fiscal de stat, incluzând desfășurarea unor măsuri operativ-preventive de detectare și confiscare de droguri, substanțe psihotrope, precursori ai acestora și produse analoage, precum și droguri toxice și puternice. Între 1 ianuarie și 9 noiembrie 2015, Serviciul de pază a frontierei de stat a confiscat peste 200 kg de droguri.

Criteriul de referință privind combaterea drogurilor se consideră îndeplinit.

2.3.2. Cooperarea judiciară în materie penală

Criteriul de referință privind cooperarea judiciară în materie penală, care în cel de al treilea raport privind progresele înregistrate a fost considerat atins, este îndeplinit în continuare.

2.3.3. Cooperarea pentru asigurarea respectării aplicării legii

În ceea ce privește **cooperarea între servicii**, reforma din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este în curs. Până la sfârșitul anului 2015, urmează ca ministerul să fie transformat într-un organism civil, al cărui obiectiv principal este de a elabora o politică de stat coerentă privind afacerile interne și de a coordona activitățile altor agenții (Poliția națională, Garda națională, Serviciul de pază a frontierei de stat, Serviciul de stat pentru migrație și Serviciul național de urgență). La 2 iulie 2015, Parlamentul a adoptat legea ucraineană privind poliția națională, care a intrat în vigoare la 7 noiembrie 2015. Legea prevede optimizarea activităților Poliției naționale, o separare clară a competențelor structurale, precum și eliminarea funcțiilor duble în conformitate cu standardele europene. Eforturile de reformă depuse de minister în acest sens reprezintă au un caracter cu totul pozitiv.

Schimbul de informații între agențiile de aplicare a legii se realizează cu ajutorul sistemului „Arkan” – un sistem integrat de informații-telecomunicații între agenții privind controlul persoanelor, al vehiculelor și al bunurilor care traversează frontiera de stat.

Procedura de **încheiere a unui acord operațional cu Europol** este foarte avansată. Un memorandum de înțelegere a fost semnat la 11 martie 2015 de către Ucraina, iar la 19 martie, de către Europol. La 4 iunie, Parlamentul a adoptat o lege de ratificare a memorandumului de înțelegere dintre Ucraina și Europol privind crearea unui canal de comunicare securizat; legea a intrat în vigoare la 13 iulie. Decizia de a lansa negocieri pentru semnarea acordului privind cooperarea operațională a fost luată de către Consiliul de administrație al Europol la 7 octombrie 2015. În prezent, Biroul Interpol din Ucraina desfășoară negocieri cu Europol pentru începerea lucrărilor de instituire a canalului securizat de comunicare SIENA. **Evaluarea amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată** pentru Ucraina este efectuată utilizând metodologia Europol.

Cooperarea internațională cu organismele ucrainene responsabile cu aplicarea legii este asigurată prin intermediul canalelor Interpol și Europol de prevenire, detectare și anchetare a infracțiunilor.

Criteriul de referință privind cooperarea pentru asigurarea respectării aplicării legii se consideră îndeplinit.

2.3.4. Protecția datelor

Autoritățile ucrainene au pus în aplicare în mod satisfăcător legea privind protecția datelor cu caracter personal, iar autoritatea independentă de supraveghere a datelor funcționează în mod eficient.

Bugetul Secretariatului Ombudsmanului a fost majorat cu 7 milioane UAH (25 %) și a fost alocat unui număr de trei departamente ale Secretariatului: Serviciul de protecție a datelor, Unitatea de combatere a discriminării și Unitatea de acces la informațiile publice.

Criteriul de referință privind protecția datelor se consideră îndeplinit.

2.4. Secțiunea 4: Relații externe și drepturi fundamentale

În pofida provocărilor substanțiale continue cu care se confruntă atât pe plan intern, cât și pe plan extern, Ucraina a înregistrat progrese substanțiale în acest domeniu în decursul unei perioade scurte de timp.

2.4.1. Libertatea de circulație în Ucraina

Infectarea cu HIV/SIDA a fost exclusă de pe lista bolilor contagioase prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 329 din 11 iunie 2015. Aceasta înseamnă că infectarea cu HIV/SIDA nu poate fi invocată pentru a se refuza acordarea permiselor de imigrare. Autoritățile ucrainene au îmbunătățit treptat aplicarea cadrului juridic privind accesul la și dinspre teritoriile aflate în afara controlului guvernamental și au introdus măsuri de simplificare a trecerii liniei de contact.

Acest criteriu se consideră îndeplinit.

2.4.2. Condițiile și procedurile de eliberare a documentelor de călătorie și de identitate
Acest criteriu a fost considerat îndeplinit în cel de al cincilea raport privind progresele înregistrate.

2.4.3. Drepturile cetățenilor, inclusiv protecția minorităților

Ucraina a demonstrat o abordare strategică în ceea ce privește dezvoltarea capacităților organismului de promovare a egalității, instituția principală care se ocupă de aspectele referitoare la combaterea discriminării. Numărul angajaților săi a crescut, ajungând la 15; bugetul pentru 2015 și previziunile privind bugetul pentru 2016 indică o creștere semnificativă a alocărilor bugetare. Instituția a continuat punerea în aplicare a strategiei și a planului de acțiune privind prevenirea și combaterea discriminării în Ucraina în perioada 2014-2017. Organismul de promovare a egalității și ministerele relevante au lansat mai multe campanii de sensibilizare. La 25 august 2015, președintele a adoptat Strategia națională privind drepturile omului, care include secțiuni privind combaterea discriminării. Ucraina a continuat să pună în aplicare la un nivel rezonabil cadrul juridic privind protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale. S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește organizarea de cursuri de formare mai sistematice și permanente în domeniul combaterii discriminării pentru funcționarii din domeniul aplicării legii, procurori și

judecători. Întrucât Ucraina s-a angajat în anexa XL la articolul 21 din Acordul de asociere să își va apropia legislația de directivele UE privind combaterea discriminării, recomandarea din ultimul raport privind progresele înregistrate în ceea ce privește îmbunătățirea legislației de combatere a discriminării va fi considerată îndeplinită cu condiția ca planul de acțiune privind punerea în aplicare a strategiei naționale privind drepturile omului să includă lacunele identificate și să indice termenele de remediere a acestora. Parlamentul a adoptat, de asemenea, la 12 noiembrie, modificări ale Codului muncii care interzic în mod explicit discriminarea pe motive de orientare sexuală. Acestea au fost semnate de președinte la 21 noiembrie și au intrat în vigoare la 27 noiembrie. Actele legislative care urmează să fie adoptate în acest domeniu, cum ar fi noul Cod al muncii, care este în curs de adoptare în Parlament, vor trebui să garanteze aceeași interdicție.

Acest criteriu se consideră îndeplinit.

3. EVALUAREA GLOBALĂ ȘI ETAPELE URMĂTOARE

De la lansarea, în octombrie 2008, a Dialogului UE-Ucraina privind liberalizarea regimului de vize și transmiterea, în noiembrie 2010, către autoritățile ucrainene a Planului de acțiune privind liberalizarea regimului de vize (PALV) Comisia a prezentat periodic rapoarte Parlamentului European și Consiliului cu privire la progresele înregistrate de Ucraina în îndeplinirea obiectivelor de referință identificate în cadrul celor patru secțiuni ale primei și celei de a doua faze ale PALV.

De asemenea, Comisia a continuat să monitorizeze progresele înregistrate de Ucraina în domeniile relevante ale PALV în cadrul:

- reuniunii la nivel de înalți funcționari din cadrul Dialogului UE-Ucraina privind liberalizarea regimului de vize;
- Comitetului mixt de facilitare a eliberării vizelor UE-Ucraina;
- Comitetului mixt de readmisie UE-Ucraina;
- Subcomitetului pentru justiție, libertate și securitate UE-Ucraina;
- al dialogului UE-Ucraina privind drepturile omului.

În cadrul celei mai recente reuniuni a Comitetului mixt de facilitare a eliberării vizelor, care a avut loc la 23 aprilie 2015 la Bruxelles și la care au participat reprezentanți ai statelor membre ale UE, Comisia a observat că punerea în aplicare a acordului privind facilitarea eliberării vizelor este, în general, foarte satisfăcătoare. La 6 mai a avut loc o consultare cu statele membre care a confirmat faptul că punerea în aplicare a acordului de readmisie a continuat să se desfășoare , în general, în mod satisfăcător.

Dialogul dintre UE și Ucraina privind vizele s-a dovedit a fi un instrument important și deosebit de eficient pentru **înregistrarea de progrese în reformele de amploare și dificile din domeniul justiției și al afacerilor interne**, dar a avut un impact și asupra unor domenii precum statul de drept și reforma justiției. Aceste aspecte sunt monitorizate și în alte cadre de dialog, cum ar fi Comitetul de asociere și Consiliul de asociere și vor fi, de asemenea, monitorizate în contextul Agendei de asociere.

Progresele înregistrate de Ucraina în toate domeniile vizate de cele patru secțiuni ale PALV sunt constante și reale. Acestea demonstrează angajamentul și eforturile constante depuse de guvernul ucrainean și de toate instituțiile statului, care au făcut din îndeplinirea obiectivelor de referință ale PALV o prioritate națională majoră.

Ucraina a alocat resurse financiare și umane adecvate pentru a garanta faptul că reformele sunt sustenabile. UE contribuie, de asemenea, la acest proces, și a alocat deja peste 35 de milioane EUR pentru construcția și echiparea spațiilor de reținere temporară pentru migranții ilegali (proiectul READMIT), sprijin bugetar pentru gestionarea integrată a frontierelor (60 de milioane EUR) și sprijin substanțial prin asistență tehnică și sprijin bugetar pentru lupta împotriva corupției (aproximativ 30 de milioane EUR).

Punerea în aplicare neîntreruptă a reformelor legate de PALV va continua să fie sprijinită prin viitorul pachet important de proiecte de sprijin în domeniul migrației, care va acoperi consolidarea cuprinzătoare a capacităților și modernizarea sistemelor de gestionare a informațiilor de care dispun Serviciul de stat pentru migrație, polițiștii de frontieră din serviciul public și instanțele care se ocupă de cazurile în care sunt implicați migranți (28 de milioane EUR). Alte inițiative de sprijinire a combaterii corupției și de asigurare a aplicării legii sunt în curs de pregătire.

De asemenea, este esențial să se continue organizarea unor campanii de informare specifice, cu scopul de a clarifica drepturile și obligațiile asociate regimului de călătorii fără viză în spațiul Schengen, precum și regulile de acces pe piața forței de muncă din UE.

Au fost prezentate cinci rapoarte privind progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a PALV. Cel de al cincilea raport privind progresele înregistrate a confirmat faptul că, având în vedere circumstanțele excepționale, progresele înregistrate în cadrul celor patru secțiuni ale PALV au fost remarcabile. În plus, aceasta a arătat că îndeplinirea acțiunilor prevăzute în raport ar asigura îndeplinirea de către Ucraina a tuturor criteriilor de referință din cadrul celei de a doua faze a PALV.

Comisia consideră că, între timp, Ucraina a înregistrat progresele necesare, a întreprins toate reformele și și-a asumat toate angajamentele solicitate pentru a garanta îndeplinirea durabilă și eficientă a celorlalte criterii de referință. Toate măsurile identificate în cadrul celui de al cincilea raport privind progresele înregistrate au fost abordate pentru a se asigura că întreg cadrul legislativ și politic, principiile instituționale și organizatorice, precum și punerea în aplicare a procedurilor pentru cele patru secțiuni respectă standardele europene și internaționale. Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a reformelor în curs, în domenii precum combaterea corupției, traficul de persoane și criminalitatea organizată.

Pe baza acestei evaluări și a angajamentelor luate, precum și ținând cont de rezultatul monitorizării și raportării continue care s-au efectuat de la lansarea Dialogului UE-Ucraina privind liberalizarea regimului de vize în octombrie 2008, **Comisia consideră că Ucraina îndeplinește toate obiectivele de referință stabilite pentru cele patru secțiuni ale celei de a doua faze a PALV.** Luând în considerare relațiile generale dintre UE și Ucraina, la începutul anului 2016 Comisia va prezenta o propunere legislativă de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001.

Comisia va continua să monitorizeze în mod activ punerea în aplicare continuă de către Ucraina a tuturor obiectivelor de referință din cadrul celor patru secțiuni ale PALV prin intermediul structurilor și dialogurilor de asociere existente și, dacă este cazul, prin mecanisme *ad-hoc* de monitorizare.